

AIJĀ, AIJAIJĀ

Deja 8 pāriem

Viļa Ozola horeogrāfija un apraksts
Tautas mūzika Ilgas Reiznieces apdarē

Dejā izmantota šūpuļdziesma „Velc, pelīte, saldu miegu”, kurā katra panta tekstā skan aijināšanas vārdi „Aiju, aiju, aijaijā”. Tādēļ arī dejai izvēlēts nosaukums „Aijā, aijaijā”. Miedzīņa vilkšana un bērniņa šūpošana nosacīti attēlota arī dejā. Vecvecāki ar mīlestību un prieku cenšas piedalīties savu mazbērnu audzināšanā. Šajā gadījumā tas izpaužas rūpēs, lai bērniņš labi gulētu un augtu liels.

Deja izveidota 2002. gadā un pirmoreiz iestudēta Jelgavas rajona senioru deju kolektīvā „Ozolnieki”.

Deja domāta izpildīšanai senioru deju kolektīviem.

Lai gan pati šūpuļdziesma skan klusināti, dejas temps ir raits. Takstmērs – 2/4.

Dejas sākumā dejotāji nostājas pa pāriem abās skatuves malās dibenplāna kulisēs, kā parādīts 1. zīm.

Pirmais gājiens

Dzied 1. pantu: *Velc, pelīte, saldu mieg’,
Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā,
Mazajami Jurgīšam.*

1. – 4.t. 2., 4., 6. un 8. pāris ar 1. kustību – „miedzīņa vilkšanu” iznāk uz skatuves. Dejtāji labajā skatuves malā sāk kustību ar labo kāju un virzās pa kreisi.
5. – 8.t. Pievienojas 1. un 3. pāris, sākot kustību ar kreiso kāju. 5. un 7. pāris sāk ar labo kāju. Gājiena beigās dejotāji atrodas, kā parādīts 2. zīm.

Otrais gājiens

Dzied 2. pantu: *Savilkusi saldu mieg’,
Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā,
Liec šūpuļa pagalvi.*

1. – 4.t. Dejtāji pa pāriem ar 2. kustību – „polku ar grozišanos” – nāk uz priekšplānu. Vīru labā un sievu kreisā roka sadota un elkonī nedaudz ieliekta, izstiepta uz priekšu krūšu augstumā. Brīvās rokas sānos.
5. – 6.t. Sadotās rokas atlaižot un ieliekot tās sānos, dejotāji ar 2 polkas soļiem katrs atsevišķi apgriežas - vīri pa kreisi, sievietes – pa labi.
- 7.t. Pāri sadodas slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām (valša satvēriens). Dejtāji ar 1 polkas soli pavirzās virzienā uz skatītājiem.
8. t. Nelielā iesēdienā pāri miļi saliek kopā galvas. Sadotās rokas, elkoņos ieliekta, virzītas pret sevi. Kā dziesmā – „lic šūpuļa pagalvi”.

Trešais gājiens

- Dzied 3. pantu: *Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā.*
1. – 2.t. Dejojāji izpilda 2. kustību – šūpošanu – virzienā pret skatītājiem. Visi vīri ar seju pret skatuves kreiso malu, sievas – pret skatuves labo malu.
3. – 4.t. Turpina 2. kustību, sākot ar pretējo kāju, virzienā pret skatuves dibenplānu.
5. – 6. t. Šūpošanos 5. taktī sāk pret skatītājiem, pēc tam 6. taktī pāri ar 3 soļiem pagriežas, kā parādīts 3. zīm.
7. – 8.t. Šūpošanu izpilda uz skatuves vidu.

Ceturtais gājiens

- Dzied 4. pantu: *Tikmēr pati pakulās,
Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā,
Lai kaķītis neredzēj'.*
1. – 4.t. Dejojāji pa pāriem vaļējā satvērienā (kā aprakstīts 2. gājiena sākumā) ar 4 polkas soļiem, sākot ar ārējo kāju un virzoties, kā parādīts 4. zīm., iziet aplī.
5. – 8.t. Pāri, virzoties aplī DCV, izpilda 2. kustību – „polku ar virzīšanos”.

Piektais gājiens

- Dzied 5. pantu: *Lai kaķītis neredzēj',
Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā,
Lai kaķītis nedzirdēj'.*
1. – 4.t. Dejojāji aplī izpilda 4. kustību – „sievās apejo vīrus”.
5. – 6.t. Pāri valša satvērienā izpilda 2 polkas soļus griezienā pa labi DCV.
7. t. Viena polka pāriem DCV negriežoties.
8. t. Pāris uz vietas iesēdienā cieši sapiež kopā augumu un galvas (kā dziesmā „lai kaķītis nedzirdēj”). Sānis sadotās rokas pret sevi.

Sestais gājiens

- Dzied 6. pantu: *Ja kaķītis sadzirdēs,
Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā,
Novilks tavu kažociņ'.*
1. – 8.t. Pāri virzoties aplī DCV, izpilda 5. kustību – „šūpošanu grozoties”. 8. t. beigās sievas nostājas ar muguru, vīri ar seju DCV (6. zīm.).

Septītais gājiens

- Dzied 7. pantu: *Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā.*

1. – 2.t. Dejojāji pa pāriem izpilda 3. kustību – šūpošanu – sāk virzienā uz skatuves centru. Pēc tam 2. taktī ar 3 soļiem izpilda pa pāriem puspagriezīenu pa kreisi, kā parādīts 6. zīm.
3. – 4.t. Pāri, sākot ar pretējām kājām, izpilda 3. kustību virzienā uz skatuves centru. 4. t. beigās sadotās rokas virza uz augšu – pret centru.
5. – 6.t. Pāri sāk 3. kustību – šūpošanu – no centra uz āru. Pēc tam 6. taksti izpilda puspagriezīenu pa kreisi, kā 2. t.
7. – 8.t. Pāri, sākot ar pretējo kāju, turpina šūpošanu no centra uz āru. 8. t. sieva atlaiž ar vīru sadoto labo roku un, pagriežoties pa labi, nostājas apļa ārpusē ar seju DCV.

Astotais gājiens

- Dzied 8. pantu: *Novilks tavu kažociņ’
Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā,
Atņems miega vezumiņ’.*
1. – 4.t. Pāri aplī izpilda 4. kustību – „sievās apdejo vīrus”.
5. – 6.t. Dejojāji pa pāriem valša satvērienā ar 2 polkas soļiem izpilda vienu pagriezīenu pa labi DCV.
- 7.t. Pāri sadotās rokas atlaiž. Vīri ar vienu polkas soli pavirzās at muguriski uz centru. Sievas, pagriežoties pa labi, iziet ārējā aplī ar seju pret DCV. Rokas visiem sānos.
8. t. Visi izpilda uz vietas 3 kāju piesitienus.

Devītais gājiens

- Dzied 9. pantu: *Velc, pelīte, saldu mieg’
Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā,
Mazažami Jurģīšam.*
1. – 6.t. Vīri, izpildot 1. kustību, „miedzīņa vilkšanu”, sākot ar kreiso kāju un ar muguru pret centru virzās iekšējā aplī DCV (7. zīm.).
- Sievas ārējā aplī pa vienai ar polku virzās pret DCV (7. zīm.). Sievām rokas sānos.
7. – 8.t. Pāri ar diviem polkas soļiem apgriežas uz vietas pretēji DCV priekšā sadotu roku satvērienā. 1., 3., 5. un 7. pāris izpilda pilnu apgriezīenu, pārējie tikai puspagriezīenu.
- Gājiena beigās dejojāji nostājas, kā parādīts 8. zīm. – pa 2 pāriem katrā skatuves stūrī.

Desmitais gājiens

- Dzied 10. pantu: *Caur zemīti, caur saknīt’
Caur šūpuļa pagalvīt,
Aijā, aijā, aijaijā,
Caur šūpuļa pagalvīt.*
1. – 2.t. Katrā skatuves stūrī 2 dejojāju pāri ar 2 polkas soļiem mainās vietām, kā parādīts 8. zīm. Vīri sāk ar kreiso kāju. Sievas sāk ar labo kāju un ar labo plecu pa priekšu

3. – 4.t. Pāri priekšā sadotu roku satvērienā izpilda 1 polkas soli puspagriezīenu uz vietas pret DCV. Pēc tam – 3 kāju piesitieni. 4. t. beigās atkal nostājas, kā 8. zīm., tikai tagad dejotāji atrodas pretējās vietās.
5. – 6. t. Ar 2. polkas soļiem atmainās atpakaļ uz savām vietām.
7. – 8. t. Pāri griežas ar 2 polkas soļiem pretēji DCV. Rokas priekšā sadotas. 1., 3., 5. un 7. pāris izpilda tikai puspagriezīenu, pārējie – pilnu pagriezīenu. Gājiena beigās – sievas nelielā iekšējā aplī ar seju uz centru. Vīri – ārējā aplī ar seju pret DCV (9. zīm.).

Vienpadsmitais gājiens

Dzied 11. pantu: *Velc, pelīte, saldu mieg',
Caur šūpuļa pagalvīt,
Aijā, aijā, aijaijā,
Mazajami Jurgīšam.*

1. – 6.t. Sievas iekšējā aplī, sākot ar labo kāju un virzoties DCV, izpilda 1. kustību – „miedziņa vilkšanu”. Sievām rokas kustības laikā paceltas. Vīri ārējā aplī ar 6 polkas soļiem, sākot ar kreiso kāju, dodas pret DCV (9. zīm.). Vīriem rokas sānos.
7. – 8.t. Pāri, satiekoties ar diviem polkas soļiem, priekšā sadotu roku satvērienā apgriežas uz vietas pretēji DCV.
- Gājiena beigās dejotāji nostājas ar seju DCV, iekšējās rokas sadotas.

Divpadsmitais gājiens

Dzied 12. pantu: *Savilkusi, sanesus',
Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā,
Guli pati pagalvī.*

1. – 4.t. Dejojāji pa pāriem ar 2. kustību – „polku ar grozišanos” – virzās aplī DCV.
5. – 6.t. Sadotās rokas atlaižot un ieliekot sānos, vīri ar 2 polkas soļiem apgriežas pa kreisi, sievas – pa labi.
7. t. Pāri valša satvērienā ar 1 polkas soli izpilda ceturtdaļpagriezīenu pa kreisi, lai vīri būtu ar seju, sievas – ar muguru DCV.
8. t. Pāris iesēdīnā mīļi saliek kopā galvas. Kā dziesmā – „guli pati pagalvī”.

Trīspadsmitais gājiens

Dzied 13. pantu: *Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā.*

1. – 8.t. Atkārto 7. gājienā aprakstīto darbību – šupošanu uz centru, pēc tam uz āru.
8. t. pāri izpilda ceturtdaļpagriezīenu pa labi. Gājiena beigās vīri atrodas aplā iekšpusē ar muguru pret centru (10. zīm.).

Aizgājiens

Dzied 14. pantu: *Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā,
Aijā, aijā, aijaijā.*

1. – 4.t. Dejojāji pa pāriem izpilda 5. kustību - „šūpošanu ar grozīšanos”- sāk aizgājienu.
5. – 8.t. Pāri, sadodot rokas vaļējā satvērienā, ar 8 polkas soļiem aizdejo no skatuves (10. zīm.).

Kustību apraksts

1. kustība

„Miedziņa vilkšana” – izpilda 1 t.

- „Viens” – solis ar kreiso kāju sānis pa kreisi. Ceļi viegli atbrīvoti. Vienlaicīgi ar abām rokām priekšā vidukļa augstumā izpilda vilkšanu pa kreisi. Plaukstām pirksti ieliekti, vērsti uz augšu;
- „divi” – labo kāju pieliek pie kreisās, pārnesot uz tās ķermeņa svaru. Rokas pastiepj sānis pa labi.
- Nākošā taktī kustību turpina, sākot ar to pašu kāju.
- Dejā šo kustību izpilda arī, sākot ar labo kāju, virzoties pa labi. Arī ar rokām tad velk pa labi.

2. kustība

„Polka ar grozīšanos” – izpilda 4 t. pa pāriem

1. t. Polka pa pāriem uz priekšu. Vīri sāk ar kreiso, sievas ar labo kāju. Iekšējās sadotās rokas, elkoņos nedaudz ieliektas, padotas uz priekšu – vaļējais satvēriens.
2. t. Atlaižot sadotās rokas un pāri griežoties vienam pret otru, vīri ar polkas soli izpilda puspagriecienu pa labi, sievas – pa kreisi. Pēc tam sadod pretējās rokas.
3. t. Polka pa pāriem atmuguriski, sākot ar iekšējām kājām. Vīra kreisā roka sadota ar sievas labo roku.
4. t. Turpina polku, vīri griežas pa kreisi, sievas – pa labi. Pāri ar sejām atkal tajā virzienā, kā kustību uzsākot.

3. kustība

„Šūpošana” – izpilda 2 t.

Sākuma stāvoklis – dejojāji pa pāriem ar seju viens pret otru, rokas priekšā sadotas. Kustības apraksts dots vīriem. Sievas izpilda ar pretējo kāju.

1. t. „Viens” – solis ar kreiso kāju sānis pa kreisi. Vienlaicīgi arī priekšā sadotās rokas šūpo pa kreisi.
- „divi” – solis ar labo kāju uz vietas. Sadotās rokas šūpo pa labi.
- 2.t. „Viens” – solis ar kreiso kāju pa kreisi. Arī sadotās rokas šūpo pa kreisi.

- „un” – labo kāju pieliek pie kreisās. Rokas paliek pa kreisi.
„di-” – solis ar kreiso kāju pa kreisi. Sadotās rokas vēl vairāk padod pa kreisi.
„-vi” – pauze.

Nākošās 2 taktīs kustību turpina uz pretējo pusi, vīri sāk ar labo kāju, rokas šūpo pa labi.

Sievas kustību izpilda spoguļattēlā – ar pretējo kāju.

Dejā šo kustību nākas izpildīt arī tā, ka 2. t. pāri, sadotās rokas neatlaižot, ar trīs soļiem pagriežas vai nu pa kreisi, vai pa labi. Tiem dejotājiem, kuri tad griezienā atrodas ārpusē, otrajā solī kāja jākrusto priekšā.

4. kustība

„Sievas apdejo vīrus”, izpilda pa pāriem 4 t.

Sākuma stāvoklis – pa pāriem aplī ar seju DCV. Vīra labā roka sadota ar sievas kreiso roku – vaļējais satvēriens.

1. t. Vīri, izpildot polkas soli uz vietas pa kreisi, ar labo roku ved sievu ap sevi pa kreisi – DCV. Sievas, sākot ar labo kāju, ar polku sāk apdejojot vīrus.
2. t. Vīri ar polkas soli, izpildot ceturtdaļpagriezienu pa labi, pagriežas ar muguru pret apļa centru. Takts beigās ar sievu sadoto roku atlaiž.
3. – 4. t. Vīri, stāvot uz vietas, katrā taktī 3 reizes sasit plaukstas. Sievas turpina apdejojot vīrus, līdz nonāk apļa ārpusē ar seju pret centru – pretī vīriem.

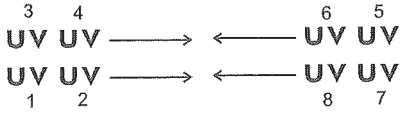
5. kustība

„Šūpošana ar sejām vienam pret otru, pēc tam ar mugurām”

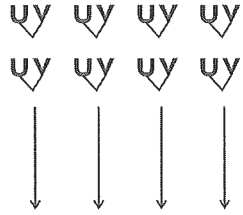
Darbība tāda pati, kā aprakstīts 3. kustībai, tikai tagad katrs dejotājs pagriežas atsevišķi pa vienam.

1. t. Pāri sadotās rokas šūpo DCV, pār tam pret DCV.
2. t. Ar 3 soļiem vīri pagriežas pa kreisi, arī rokas pa kreisi. Sievas to pašu izpilda pa labi. 2. t. beigās partneri ar mugurām viens pret otru.
3. t. Rokas šūpo katrs atsevišķi DCV, pēc tam pret DCV ar mugurām viens pret otru.
4. t. Ar 3 soļiem partneri pagriežas ar sejām viens pret otru un sadod priekšā rokas.

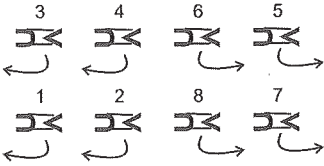
AIJĀ, AIJAIJĀ

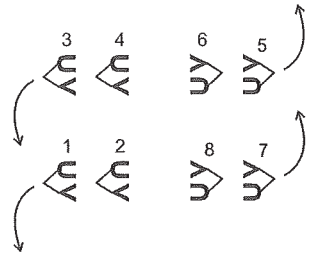
1.

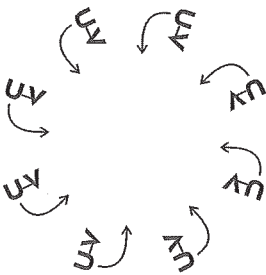
2.

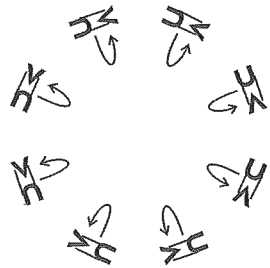
3.

4.

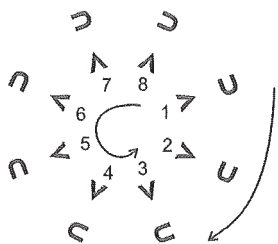

5.

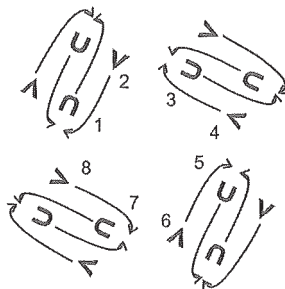

6.

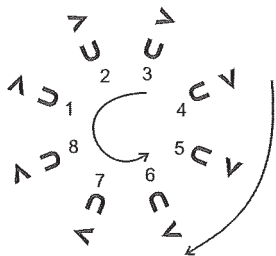
AIJĀ, AIJAIJĀ

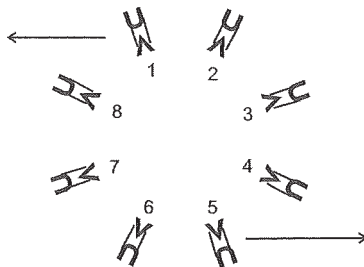
7.

8.

9.

10.

AIJĀ, AIJAIJĀ

Tautas mūzika
Ilgas Reiznieces apdarē

Ievads

14 X

Velc pe - li - te sal - du mieg',

ai - jā, ai - jā, ai - jai - jā, ai - jā, ai - jā, ai - jai - jā, ma - za - ja - mi Jur - ģī - šam.